

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen, 27 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner samt 2 kap. 11 a § i arbetsavtalslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att sjukförsäkringslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner samt arbetsavtalslagen ändras. Det föreslås att bestämmelserna om partiell sjukdagpenning ändras så, att den försäkrade har möjlighet att arbeta deltid och dessutom efter den självrisktid som föreskrivs för sjukdagpenning få partiell sjukdagpenning från det att arbetsoförmågan börjat. Enligt förslaget kan partiell sjukdagpenning börja också omedelbart efter sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning. Om arbetsgivaren för en period med partiell sjuk-

dagpenning till arbetstagaren betalar en lön som motsvarar sådan full lön för sjukdomstid som bestäms på basis av den heltidsanställning som föregick arbetsoförmågan, ska den partiella sjukdagpenningen enligt förslaget betalas till arbetsgivaren.

Det föreslås att lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner ändras så att rehabiliteringspenning kan börja utan självrisktiden omedelbart efter partiell sjukdagpenning.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2010.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge	3
1.1. Lagstiftning	3
1.2. Användningen av partiell sjukdagpenning.....	4
1.3. Arbetstagarnas rätt till lön för sjukdomstid samt betalning av sjukdagpenning till arbetsgivaren.....	5
1.4. Lagstiftning och praxis i de nordiska länderna	7
2. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	8
3. Propositionens konsekvenser	8
3.1. Ekonomiska konsekvenser	8
3.2. Samhälleliga konsekvenser	9
4. Beredningen av propositionen	10
DETALJMOTIVERING.....	11
1. Lagförslag.....	11
1.1. Sjukförsäkringslagen.....	11
7 kap. Allmänna förutsättningar för erhållande av dagpenningförmåner ...	11
8 kap. Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning	11
11 kap. Beloppet av dagpenningförmånerna	13
12 kap. Dagpenningförmånernas förhållande till andra förmåner	13
1.2. Lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	13
3 kap. Förutsättningar för rehabiliteringspenningförmån	13
1.3. Arbetsavtalslagen.....	14
2 kap. Arbetsgivarens skyldigheter	14
2. Ikraftträdande.....	14
LAGFÖRSLAGEN.....	15
om ändring av sjukförsäkringslagen	15
om ändring av 27 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	18
om ändring av 2 kap. 11 a § i arbetsavtalslagen	19
BILAGA.....	20
PARALLELLTEXTER.....	20
om ändring av sjukförsäkringslagen	20
om ändring av 27 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	26
om ändring av 2 kap. 11 a § i arbetsavtalslagen	27

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

Sjukdagpenning som betalas ut med stöd av sjukförsäkringslagen (1224/2004) ersätter inkomstbortfallet för en 16—67-årig försäkrad i Finland under den tid han eller hon är förhindrad att utföra sitt arbete på grund av arbetsoförmåga till följd av sjukdom. Samtidigt möjliggör sjukdagpenningen dels den sjukvård och det tillfrisknande som behövs för att bibehålla arbetsförmågan, dels en återgång till arbetet.

Med arbetsoförmåga avses i sjukförsäkringslagen ett sådant av sjukdom framkallat tillstånd under vilket den försäkrade, medan sjukdomen varar, är oförmögen att utföra sitt vanliga arbete eller därmed nära jämförbart arbete. Det är fråga om ett orsakssamband mellan den försäkrades funktionsförmåga och sjukdom, dvs. om individens förmåga att utföra sitt arbete trots eventuell sjukdom eller skada eller eventuellt lyte. En yrkesmässig bedömning av arbetsoförmågan görs i allmänhet på grundval av det arbete som utförts innan arbetsoförmågan började.

Sjukdagpenning beviljas från följande vardag efter självrisktiden. Självrisktiden omfattar den dag då arbetsoförmågan började och nio vardagar efter det. Om arbetsoförmågan börjar på nytt på grund av samma sjukdom inom 30 dagar efter det att den förra dagpenningssperioden upphörde, betalas sjukdagpenning från och med följande vardag efter arbetsoförmågans inträde. Sjukdagpenning utbetalas högst till utgången av kalendermånaden före den månad då antalet dagpenningssdagar skulle uppgå till 300 dagar. Till denna maximitid räknas sjukdagpenningssdagarna för de två år som omedelbart föregår arbetsoförmågans inträde.

Före 2007 föreskrevs i lagen inte om möjligheten att betala sjukdagpenning för en del av dagen. En försäkrad som fick sjukdagpenning skulle vara helt borta från arbetslivet, och han eller hon hade inte möjlighet att utan att förlora rätten till dagpenning återgå till

sitt arbete på prov redan innan sjukfrånvaron upphörde.

Lagstiftningen om partiell sjukdagpenning trädde i kraft vid ingången av 2007. Reformen baserade sig på resonemanget om att partiellt arbete under sjukfrånvaro i vissa situationer kan främja den försäkrades rehabilitering och försnabba återfåendet av funktionsförmågan. Målet med reformen var att skapa ett sådant system med partiell sjukdagpenning som skulle stödja den försäkrades återgång till sitt eget arbete efter en längre tids sjukfrånvaro. Avsikten var att utveckla ett system som gjorde det möjligt att individuellt planera en återgång till arbetet så, att arbetstagare och företagare efter en arbetsoförmögenhetsperiod kan anpassa sig till återgången till sitt eget arbete.

Målet med reformen var att på det sätt som avses i sjukförsäkringslagen stödja den arbetsoförmögna personens egna strävanden att återgå till arbetet. Avsikten var inte att försämra den försäkrades utkomstskydd vid pågående arbetsoförmåga. Det var således inte fråga om att om att skärpa definitionen av arbetsoförmåga eller förutsättningarna att få sjukledighet, utan målet var att skapa ett alternativ i sådana situationer där detta var lämpligt med tanke på den återstående arbetsförmågan och förhållandena på arbetsplatsen.

Partiell sjukdagpenning kan betalas till en sådan 16—67-årig arbetstagare eller företagare i heltidsarbete som är arbetsoförmögen på det sätt som avses i sjukförsäkringslagen och som minst 60 sjukdagpenningssdagar i följd har fått sjukdagpenning. I praktiken innebär 60 sjukdagpenningssdagar att personen i fråga varit arbetsoförmögen ca tre månader. Ett villkor för partiell sjukdagpenning är att arbetstagaren och arbetsgivaren har kommit överens om att deltidsarbetet utförs en viss tid. Arbetstiden och lönen ska minska med minst 40 och högst 60 procent av arbetstiden och lönen. Vidare förutsätts det att den försäkrade utan att äventyra sin hälsa eller sitt tillfrisknande kan sköta en del av sina arbetsuppgifter. Partiell sjukdagpenning betalas för

högst 72 vardagar. Den kan betalas utan avbrott eller för en sammanhängande tid om minst 12 vardagar. Partiell sjukdagpenning betalas från och med den första vardagen efter den då sjukdagpenningen upphörde (ingen egen självrisktid). Den partiella sjukdagpenningen är hälften av beloppet av den sjukdagpenning som omedelbart föregår den partiella sjukdagpenningen. Partiell sjukdagpenning är en självständig förmån, och dagar med partiell sjukdagpenning räknas inte in i maximitiden för sjukdagpenning (300 dagar). Partiell sjukdagpenning är i alla situationer en förmån som kan betalas endast till den försäkrade, dvs. att denna förmån i motsats till sjukdagpenningen inte kan betalas till den försäkrades arbetsgivare.

En förutsättning för att få partiell sjukdagpenning är att den försäkrade på basis av sitt hälsotillstånd och även i övrigt uppfyller de villkor som ställs på arbetsoförmåga i sjukförsäkringslagen. Arbetsoförmågan ska dessutom fortgå under hela den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. En person som får partiell sjukdagpenning betraktas således, trots att han eller hon arbetar partiellt, som arbetsoförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen. Av den anledningen jämföras också det utkomstskydd för arbetslösa som gäller en person som får partiell sjukdagpenning med det utkomstskydd för arbetslösa som gäller en arbetsoförmögen person som får sjukdagpenning. Enligt 3 kap. 3 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) anses som arbetsoförmögen den person som får partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen. Den som får partiell sjukdagpenning är till följd av sin arbetsoförmåga inte berättigad till arbetslöshetsförmåner. Partiell sjukdagpenning och en arbetslöshetsförmån kan därmed inte betalas ut samtidigt. Den tid för vilken en person har fått partiell sjukdagpenning i enlighet med sjukförsäkringslagen förlänger granskningsperioderna för arbetsvillkoret för löntagare och företagare.

Partiell sjukdagpenning är, trots motsvarande förutsättning när det gäller arbetsoförmåga, en självständig förmån i förhållande till sjukdagpenningen. Dagar med partiell sjukdagpenning räknas inte in i maximitiden för sjukdagpenning (300 dagar). Dagar med

partiell sjukdagpenning räknas inte heller in i sjukdagpenningens primärtid som fastställs för definieringen av den tid då full arbetsoförmåga enligt arbetspensionslagarna börjar.

1.2. Användningen av partiell sjukdagpenning

År 2007 fick 1753 personer partiell sjukdagpenning och 347 783 personer sjukdagpenning. Samma år betalades 2,5 miljoner euro ut i partiella sjukdagpenningar, medan ca 767 miljoner euro betalades ut i sjukdagpenningar.

Av dem som fick partiell sjukdagpenning var 1231 kvinnor och 532 män. Av dessa personer var 12 % i åldern 16—34 år, 22 % i åldern 35—44 år, 43 % i åldern 45—54 år och 23 % äldre än 54 år, dvs. att ca 65 % av samtliga mottagare var äldre än 45 år.

År 2007 godkändes av 2 946 ansökningar om partiell sjukdagpenning 1 835 och avslogs 432. Den största enskilda orsaken till avslag var att den partiella sjukdagpenningen inte omedelbart föregåtts av en sjukdagpenningsperiod på 60 dagar.

De perioder för partiell sjukdagpenning som började 2007 fördelade sig, grupperade enligt sjukdom, på följande sätt: mentala störningar och beteendestörningar 36 %, sjukdomar i stöd- och rörelseorganen 35 %, skador och förgiftningsfall 8 %, tumörer 9 %, sjukdomar i cirkulationsorganen 4 % och sjukdomar i nervsystemet 3 %. Återstoden var enskilda diagnoser i andra sjukdomskategorier. Bland dem som fick partiell sjukdagpenning var 11 % företagare och 89 % löntagare. Löntagarna fördelade sig enligt följande grupper: tekniskt, vetenskapligt, juridiskt, humanistiskt och konstnärligt arbete 11,2 %, hälso- och sjukvård samt arbete inom den sociala sektorn 26,4 %, administrativt arbete och kontorsarbete 16,7 %, arbete inom den kommersiella sektorn 6,9 %, industriellt arbete, maskinskötsel, gruv- och brytningsarbete samt byggnadsarbete 15,8 %, servicearbete 8,4 % samt övriga löntagare 3,7 %.

Av perioderna för vilka partiell sjukdagpenning beviljats hänförde sig 28 % till tiden efter utbetalning av sjukdagpenning i 60—90 dagar, 18 % till tiden efter utbetalning av

sjukdagpenning i 91—120 dagar, 25 % till tiden efter utbetalning av sjukdagpenning i 121—180 dagar och 29 % till tiden efter utbetalning av sjukdagpenning i 181—300 dagar. År 2007 hänförde sig sålunda mer än hälften (54 %) av perioderna med partiell sjukdagpenning till tiden efter utbetalning av sjukdagpenning i 120 dagar.

År 2008 betalades partiell sjukdagpenning till 1984 personer, av vilka 581 var män och 1403 kvinnor. Av dessa personer var 11 % i åldern 16—34 år, 23 % i åldern 35—45 år, 41 % i åldern 45—54 år och 25 % äldre än 54 år. På motsvarande sätt som år 2007 var ca 66 % av de personer som fick partiell sjukdagpenning äldre än 45 år. Partiell sjukdagpenning betalades för 99 923 dagar till ett belopp av sammanlagt 2,9 miljoner euro.

År 2008 godkändes 1859 av 3053 ansökningar om partiell sjukdagpenning (av vilka 2352 var nya ansökningar) och avslogs 459. Den största enskilda orsaken till avslag var, på samma sätt som år 2007, att den partiella sjukdagpenningen inte omedelbart föregåtts av en sjukdagpenningsperiod på 60 dagar (213 st.).

De perioder med partiell sjukdagpenning som började år 2008 fördelade sig, grupperade enligt sjukdom, på följande sätt: mentala störningar och beteendestörningar 37 %, sjukdomar i stöd- och rörelseorganen 35 %, skador och förgiftningsfall 8 %, tumörer 7 %, sjukdomar i cirkulationsorganen 5 % och sjukdomar i nervsystemet 4 %. Återstoden var enskilda diagnoser i andra sjukdomskategorier. Bland dem som fick partiell sjukdagpenning var ca 9 % företagare och ca 91 % löntagare. Största delen, 30,6 %, av de löntagare som fick partiell sjukdagpenning hade arbetat inom hälso- och sjukvården eller inom den sociala sektorn. Den näststörsta gruppen uppgick till 18,5 % och bestod av personer som sysslat med industriellt arbete. Därefter i ordningen kom följande grupper: administrativt arbete och kontorsarbete 16,8 %, tekniskt, vetenskapligt, juridiskt, humanistiskt och konstnärligt arbete 11,4 %, servicearbete 10,8 %, arbete inom den kommersiella sektorn 7,1 % samt övriga löntagare 4,7 %. Av perioderna för vilka partiell sjukdagpenning beviljats hänförde sig 30 % till tiden efter 60—90 sjukdagpenningsdagar,

18 % till tiden efter 91—120 sjukdagpenningsdagar, 24 % till tiden efter 121—180 sjukdagpenningsdagar och 28 % till tiden efter 181—300 sjukdagpenningsdagar. Också år 2008 hänförde sig sålunda mer än hälften (52 %) av perioderna med partiell sjukdagpenning till tiden efter utbetalning av sjukdagpenning i 120 dagar.

Folkpensionsanstalten och Arbetshälsoinstitutet har undersökt vilka erfarenheter de personer haft som fått partiell sjukdagpenning (Kausto J., Virta L ym: *Partiell sjukdagpenning i Finland. Förmånstagarnas erfarenheter och återgång i arbetet*. Helsingfors: FPA, Social trygghet och hälsa: referat 67, 2009). I undersökningen kartlades dagpenningstagarnas erfarenheter av förmånen och undersöktes vilken arbetssituation personerna hade efter perioden med partiell sjukdagpenning. I enkäten deltog 1016 personer som under perioden 1.8.2007—31.1.2008 fick partiell sjukdagpenning (svarsprocent 64 %). Erfarenheterna av förmånen var till övervägande del positiva. Arrangemangen på arbetsplatserna hade också förlöpt bra. Ett antal personer uppgav dock att arbetsmängden inte hade minskat, trots att arbetstiden förkortats. I en del svar konstaterades att bl.a. vissa detaljer i anslutning till ansökningsprocessen borde utvecklas. Det faktum att den sjukfrånvaro som föregår den partiella sjukdagpenningen är förhållandevis kort, stod i samband med att de tillfrågade upplevde att den partiella sjukdagpenningen främjade tillfrisknandet och personens möjlighet att återgå till heltidsarbete. Undersökningens resultat stöder sålunda en förkortning av den sjukdagpenningsperiod som är ett villkor för beviljande av partiell sjukdagpenning.

1.3. Arbetstagarnas rätt till lön för sjukdomstid samt betalning av sjukdagpenning till arbetsgivaren

Bestämmelser om arbetstagarnas rätt till lön för heltidssjukfrånvaro innan den i sjukförsäkringslagen avsedda dagpenningsperioden börjar ingår i arbetsavtalslagen (55/2001). Enligt 2 kap. 11 § i arbetsavtalslagen har en arbetstagare som på grund av sjukdom eller olycksfall är förhindrad att utföra sitt arbete rätt till lön för sjukdomstid.

Om anställningsförhållandet har varat minst en månad, har arbetstagaren rätt att under den tid hindret varar få sin fulla lön till utgången av den nionde vardagen efter den dag han eller hon insjuknade, dock högst till dess arbetstagarens rätt att få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen börjar. I ett anställningsförhållande som varat mindre än en månad har arbetstagaren på motsvarande sätt rätt att få 50 % av sin lön.

En arbetstagare som har orsakat sin arbetsförmåga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har inte rätt till lön för sjukdomstid. Arbetstagaren ska på begäran lämna en tillförlitlig utredning om sin arbetsförmåga till arbetsgivaren.

Enligt arbetsavtalslagen har arbetsgivarnas och arbetstagarnas riksomfattande föreningar med avvikelse från vad som anges i lagen rätt att avtala om lönen för sjukdomstid. I många kollektivavtal har arbetstagarnas rätt till lön för sjukdomstid begränsats genom en s.k. karensdag eller genom karensdagar. Å andra sidan har man i kollektivavtal och tjänstekollektivavtal avtalat om arbetsgivarens skyldighet att betala lön för sjukdomstid för en längre tid än den som föreskrivits i lag. I praktiken bestäms arbetstagarnas rätt till lön för sjukdomstid inom de flesta sektorer i enlighet med kollektivavtal. Tjänstemännens och tjänsteinnehavarnas rättigheter bestäms på motsvarande sätt i enlighet med tjänstekollektivavtal.

Beträffande utbetalning av lön för sjukdomstid när det gäller statens tjänstemän och arbetstagare har man på central nivå avtalat i statens allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal. Till tjänstemän betalas lönen för ordinarie arbetstid oavkortad för högst 60 tjänstledighetsdagar i fråga om ett eller olika sjukdomsfall under kalenderåret. Därefter betalas 75 % av lönen. Om tiden för arbetsförmågan fortsätter utan avbrott mer än 180 dagar betalas 60 % av lönen. För avlönad sjukdomstid har inget tak bestämts. Till arbetstagare betalas lön för sjukdomstid enligt sjukdomen i fråga, och lönen är då graderad enligt anställningsförhållandets längd. När anställningsförhållandet har varat minst en månad betalas lönen för ordinarie arbetstid enligt fullt belopp för en tidsperiod om 21 dagar. När anställningsförhållandet har varat ett

år eller längre är den fulla lönen graderad från 21 dagar till 35 dagar, och därefter betalas två tredjedelar av lönen för högst ett år.

Det kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet innehåller bestämmelser om de kommunala arbetsgivarnas skyldighet att betala lön för sjukdomstid. En arbetstagare eller tjänsteinnehavare hos en kommun eller ett kommunförbund har rätt att under ett och samma kalenderår i lön för sjukdomstid få sin ordinarie lön för 60 kalenderdagar. Därefter sjunker lönen för sjukdomstid till två tredjedelar av arbetstagarens eller tjänsteinnehavarens ordinarie lön. Sänkt lön för sjukdomstid betalas under ett och samma kalenderår för 120 kalenderdagar. För sjukdomstid betalas lön inte efter det att sjukfrånvaron har beviljats i en eller flera etapper för längre tid än 12 månader. Ett villkor för att lön för sjukdomstid ska beviljas är att anställningsförhållandet har fortgått minst 60 kalenderdagar omedelbart före sjukfrånvaron.

Inom den privata sektorn är arbetsgivarens skyldighet att betala lön för sjukdomstid ofta graderad enligt anställningsförhållandets längd. På grundval av anställningsförhållanden som har pågått tio år eller längre har arbetstagaren rätt till lön för sjukdomstid för högst 40—56 dagar. Enligt kollektivavtalen för tjänstemännen inom den privata sektorn är betalningsperioden i regel tre månader, ifall anställningen har pågått minst fem år.

En sjukdagpenning betalas till arbetsgivaren till den del den försäkrade på grundval av ett anställningsförhållande har rätt till lön eller motsvarande ersättning för tiden för sjukfrånvaro och när det i anställningsvillkoren har avtalats att dagpenningförmånen eller del av den ska betalas till arbetsgivaren i stället för till den försäkrade. Sjukdagpenning betalas inte till den försäkrade för samma tid till den del som motsvarar lönen.

Bestämmelser om arbetstagarnas rätt till partiell sjukfrånvaro finns i 2 kap. 11 a § i arbetsavtalslagen. Syftet med partiell sjukfrånvaro är att stödja arbetstagaren då det gäller att på eget initiativ återgå till arbetet efter en lång sjukfrånvaro. Avtalet om deltidarbete ingås på basis av en utredning om arbetstagarens hälsotillstånd. I fråga om arbetstagarens rätt till partiell sjukdagpenning och om det avtal om deltidarbete för viss tid

som ligger till grund för den hänvisas i arbetsavtalslagen till 8 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen. Enligt sjukförsäkringslagen ska bestämmelserna om arbetsgivares rätt till dagpenningförmån i 7 kap. 4 § i sjukförsäkringslagen inte tillämpas på partiell sjukdagpenning.

En ändring av ett avtal om deltidarbete under avtalsperioden ska basera sig på parternas överenskommelse. Ett avtal för viss tid upphör dock under avtalsperioden, om arbetstagaren på grund av sjukdom inte längre klarar av sitt deltidarbete. När avtalet om deltidarbete upphör har arbetstagaren rätt att på nytt iakttä villkoren i det avtal om heltidsarbete som föregick avtalet om deltidarbete.

Det är möjligt att i kollektivavtal och tjänstekollektivavtal avtala om partiell sjukfrånvaro och om deltidarbete som utförs medan personen i fråga är arbetsoförmögen. Inom t.ex. den statliga sektorn har finansministeriet och statens huvudavtalsorganisationer avtalat om arrangemang, enligt vilka en person under partiell sjukfrånvaro genom förmåner som gäller partiell sjukfrånvaro och genom partiell lön för sjukdomstid förtjänar 86 % av inkomsten i heltidsarbete. Motsvarande bestämmelser ingår inte i tjänstekollektivavtalen och kollektivavtalen inom den kommunala sektorn och inte heller i kollektivavtalen inom den privata sektorn.

1.4. Lagstiftning och praxis i de nordiska länderna

Alla de nordiska länderna har ett system med partiell sjukdagpenning. I de övriga nordiska länderna betraktas arbetsoförmåga inte som ett odelbart begrepp på samma sätt som i Finland, utan beloppet av den partiella dagpenningen fastställs enligt den nedsatta arbetsförmågan och frånvaron från arbetet.

I Sverige uppkommer rätten till partiell sjukdagpenning från och med den första dagen då personen i fråga insjuknat. För att partiell sjukdagpenning ska beviljas krävs det att arbetsförmågan är nedsatt 75, 50 eller 25 % jämfört med arbetsförmågan enligt 100 %. Beloppet av den partiella sjukdagpenningen är 75, 50 eller 25 % av beloppet av full dag-

penning, beroende på i vilken omfattning sökandens arbetsförmåga bedöms vara nedsatt. I Norge är kriteriet att arbetsförmågan är nedsatt med minst 20 % och att arbetstiden eller arbetet minskar i motsvarighet till arbetsförmågan. Rätten till nedsatt sjukdagpenning kan börja den första sjukdagpenningdagen, och beloppet av dagpenningen bestäms utgående från i vilken utsträckning den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt. I Danmark förutsätts det att antalet arbetstimmar minskar med minst 4 timmar per vecka för att den försäkrade ska ha rätt till nedsatt dagpenning. Rätten till nedsatt dagpenning kan börja från och med den första dagen då den försäkrade insjuknat. Beloppet av dagpenningen fastställs i proportion till omfattningen av arbetsoförmågan och minskningen av antalet arbetstimmar.

Arbetshälsoinstitutet har kartlagt användningen av partiell sjukdagpenning i de nordiska länderna. Arbetshälsoinstitutet gjorde översikten *Partial sick leave - review of its use, effects and feasibility in the Nordic countries*. Översikten publicerades hösten 2008 i tidningen *Scandinavian Journal of Work, Environment & Health*. Enligt översikten gällde ca 36 % av sjukdagpenningsperioderna i Sverige partiell sjukdagpenning och bestod 68 % av mottagarna av kvinnor. I Norge gällde 18 % av sjukdagpenningsperioderna partiell sjukdagpenning och bestod 71 % av mottagarna av kvinnor. I Danmark var motsvarande siffror 8,4 % och 60 %. I Finland gällde ca 3 % av sjukdagpenningsperioderna partiell sjukdagpenning och bestod mottagarna till 70 % av kvinnor. I Sverige föregicks en partiell sjukfrånvaro i regel av en lång heltidssjukfrånvaro och av full sjukdagpenning. Också i Danmark föregicks en partiell sjukfrånvaro i regel av heltidssjukfrånvaro.

På basis av översikten kan man sammanfattningsvis konstatera att förekomsten av partiell sjukfrånvaro under de senaste åren har ökat långsamt i de nordiska länderna. Av dem som fått partiell sjukdagpenning har kvinnorna varit i majoritet. Inställningen till partiell sjukfrånvaro har varit positiv. Partiell sjukfrånvaro har än så länge dock förekommit i huvudsak först efter heltidssjukfrånvaro.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att revidera systemet med partiell sjukdagpenning så att allt flera sådana personer som är arbetsoförmögna på det sätt som avses i sjukförsäkringslagen skulle stödjas att stanna kvar i arbetslivet och att återgå till heltidsarbete. Genom de ändringar som nu föreslås i systemet med partiell sjukdagpenning avser man att erbjuda de försäkrade en möjlighet att arbeta deltid redan i ett tidigt skede av en arbetsoförmögenhetsperiod. Syftet med partiell sjukdagpenning är att stödja arbetstagarna så att de på eget initiativ och frivilligt kan återgå till heltidsarbete.

Den allmänaste orsaken till att ansökningar om partiell sjukdagpenning inte godkänts har varit att den partiella sjukdagpenningen inte omedelbart föregåtts av en sjukdagpenningsperiod på 60 dagar. För att öka förekomsten av partiell sjukdagpenning föreslås det att sjukförsäkringslagens och arbetsavtalslagens bestämmelser om partiell sjukdagpenning ändras så, att den försäkrade ska ha möjlighet att arbeta deltid och dessutom efter den självrisktid som i sjukförsäkringslagen föreskrivs för sjukdagpenning få partiell sjukdagpenning från det att arbetsoförmågan börjat. Enligt förslaget ska det inte längre vara ett villkor för beviljande av partiell sjukdagpenning att arbetsoförmågan omedelbart har föregåtts av en sammanhängande sjukdagpenningsperiod på 60 dagar. Detta innebär att perioden med partiell sjukdagpenning sålunda kan börja när arbetsoförmågan börjar, efter den självrisktid som tillämpas på sjukdagpenning. Enligt förslaget kan partiell sjukdagpenning börja också omedelbart efter en sjukdagpenningsperiod eller en rehabiliteringsperiod. Avsikten är att samma kriterier gällande arbetsoförmåga och samma självrisktider ska tillämpas på partiell sjukdagpenning som på sjukdagpenning.

Utifrån den gällande sjukförsäkringslagen kan partiell sjukdagpenning inte betalas till den försäkrades arbetsgivare, utan denna form av sjukdagpenning är i alla förekommande fall en förmån som kan betalas endast till den försäkrade. I praktiken har en arbetstagare under en period med partiell sjukdag-

penning inte kunnat ha rätt till lön för sjukdomstid, eftersom arbetsgivarens kollektivavtalsbaserade skyldighet att betala lön inte har sträckt sig utöver 60 sjukdagar. Enligt förslaget slopas kravet på att partiell sjukdagpenning ska föregås av en sjukdagpenningsperiod på 60 dagar, vilket innebär att arbetstagaren samtidigt kan ha rätt till både partiell sjukdagpenning och lön för sjukdomstid. Enligt föreliggande förslag ska därför, om arbetsgivaren för en period med partiell sjukdagpenning till arbetstagaren betalar en lön som motsvarar sådan full lön för sjukdomstid som bestäms på basis av den heltidsanställning som föregick arbetsoförmågan, den partiella sjukdagpenningen betalas till arbetsgivaren.

I övrigt föreslås inga ändringar när det gäller villkoren för beviljande av partiell sjukdagpenning, grunderna för bestämmande av förmånen eller längden av dagpenningen i fråga. Det föreslås inte heller några innehållsliga ändringar i begreppet arbetsoförmåga enligt sjukförsäkringslagen. Den centrala utgångspunkten för den partiella sjukdagpenningen är att man vid bedömningen av den försäkrades arbetsförmåga skaffar tillräckliga uppgifter om de sjukdomar som påverkar arbetsförmågan och om de begränsningar av funktionsförmågan som följer av dem. Dessutom behövs relevanta uppgifter om den försäkrades arbete och arbetsförhållanden samt om de krav som ställs i arbetet. En förutsättning för beviljande av partiell sjukdagpenning är att den försäkrade kan sköta en del av sina arbetsuppgifter utan att äventyra sin hälsa eller sitt tillfrisknande. Det avtal som arbetstagaren och arbetsgivaren ingår om deltidsarbete ska basera sig på en utredning om arbetstagarens hälsotillstånd och på ett läkarutlåtande. Deltidsarbetet ska alltid basera sig på arbetstagarens samtycke. Om arbetstagaren inte samtycker till deltidsarbete under pågående sjukdomstid, får detta inte försvaga hans eller hennes ställning i arbetsförhållandet.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Ekonomiska konsekvenser

År 2008 betalades inkomstrelaterad sjuk-

dagpenning till ca 350 000 personer och månatligen fick ca 56 000 personer sjukdagpenning. Ca 18 % av dagpenningstagarna, dvs. ca 10 000 personer, hade sjukdagpenningsperioder som pågick längre tid än 60 dagar. Partiell sjukdagpenning betalades till i genomsnitt 301 personer per månad, dvs. att denna grupp utgjorde ca 3 % av sjukdagpenningstagarna. Under hela året betalades i partiell sjukdagpenning ut inalles ca 2,9 miljoner euro för 99 923 dagar till 1984 personer. Från år 2007 till 2008 skedde per månad en ökning på 9 % av det antal personer som fick partiell sjukdagpenning. Den partiella sjukdagpenningen var i genomsnitt 29,06 euro per dag.

Om villkoret på 60 sjukdagpenningsdagar slopas i enlighet med förslaget, blir samtliga dagpenningstagare som varit i heldagsarbete potentiella mottagare av partiell sjukdagpenning. Eftersom arbetstagaren måste komma överens med arbetsgivaren om övergång till deltidarbete, är det tänkbart att kategorin personer som eventuellt får partiell sjukdagpenning utökas till att omfatta personer vilkas sjukdagpenningsperiod pågår över en månad. På månadsnivå har ca 25 000 dagpenningstagare långa sjukperioder som pågår över en månad. Antalet personer som får partiell sjukdagpenning beräknas därmed uppgå till 840 per månad efter reformen, förutsatt att utnyttjandegraden i fråga om partiell sjukdagpenning kvarstår på nuvarande nivå. På årsnivå kan antalet personer som får partiell sjukdagpenning sålunda vara ca 4 500, vilket innebär uppskattningsvis ca 250 000 ersättningsdagar per år.

Om den genomsnittliga dagpenningen är 30 euro, kan kostnaderna för partiell sjukdagpenning på årsnivå antas stiga från 3,3 miljoner euro till ca 7,5 miljoner euro. De ökade kostnaderna för den partiella sjukdagpenningen beräknas leda till motsvarande minskning i sjukdagpenningskostnaderna, eftersom den som söker partiell sjukdagpenning förutsätts ha samma slags arbetsoförmåga som den som söker sjukdagpenning har.

3.2. Samhälleliga konsekvenser

De ändringar som föreslås i systemet med

partiell sjukdagpenning innebär ett neutralt bemötande oberoende av medborgarkategori eller kön. Enligt förslaget ska både arbetstagare och företagare alltså ha möjlighet att få partiell sjukdagpenning. Också när det gäller utkomstnivån är de föreslagna lagändringarna i princip könsneutrala. Eftersom det är fråga om en inkomstbaserad förmån, återspeglar sig den för varje bransch typiska lönenivån direkt i förmånsbeloppet för de personer som arbetar inom branschen i fråga.

Enligt förslaget ska alla de personer som är arbetsoförmögna i enlighet med sjukförsäkringslagen oberoende av sjukdomens art fortfarande ha möjlighet att få partiell sjukdagpenning. Rätten till partiell sjukdagpenning förutsätter dock, vid sidan av arbetsoförmåga, vissa arrangemang i fråga om arbetet och ett avtal med arbetsgivaren, vilket innebär att korta dagpenningsperioder inte torde lämpa sig för systemet med partiell sjukdagpenning. De användarkategorier som blir aktuella har antagligen sjukdomar som tenderar att leda till långa och frekventa dagpenningsperioder.

År 2007 beviljades perioder med partiell sjukdagpenning i första hand på grund av mentala störningar och beteendestörningar (36,5 %) och i andra hand till följd av sjukdomar i stöd- och rörelseorganen och bindvävssjukdomar (35 %). Samma år beviljades perioder med sjukdagpenning i första hand på grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorganen och bindvävssjukdomar (34 %) och i andra hand till följd av mentala störningar och beteendestörningar (17 %). Mentala störningar är således i fråga om den partiella sjukdagpenningen företrädda med en dubbelt större andel än när det gäller sjukdagpenningen. I fråga om skador, förgiftningsfall och vissa yttre orsaker är andelen något mindre när det gäller partiell sjukdagpenning än när det gäller sjukdagpenning.

Enligt olika bedömningar kommer de patienter som lider av mentala störningar och framför allt depressionspatienterna att kvarstå som en stor användarkategori också i det nu föreslagna utvidgade systemet med partiell sjukdagpenning. Dessutom kan det framför allt bland depressionspatienterna finnas i genomsnitt flera sådana personer som skulle vara motiverade att dels, i enlighet med det nuvarande systemet, återvända som anställda

på deltid, dels, åtminstone temporärt, stanna bort från arbetet från början av dagpenningssperioden. En annan stor användarkategori är antagligen fortfarande de patienter som lider av sjukdomar i stöd- och rörelseorganen.

Utifrån de perioder med partiell sjukdagpenning som beviljats 2007 och 2008 kan man anta att de största användarkategorierna fördelade enligt yrkesgrupp fortfarande finns inom hälso- och sjukvården och arbetet inom den sociala sektorn samt inom sakkunnu-uppgifter, administrativt arbete och kontorsarbete. Enligt bedömning kommer också andelen sådana personer i industriellt arbete som får partiell sjukdagpenning att kvarstå på samma nivå som 2007 och 2008 (ca 15 %).

Den föreslagna ändringen i fråga om partiell sjukdagpenning, som innebär att deltidsarbete kan inledas direkt efter den i sjukförsäkringslagen avsedda självrisktiden, kan skapa behov av ändringar i kollektivavtalen och tjänstekollektivavtalen.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med arbets- och näringsministeriet, Folkpensionsanstalten, Arbetshälsoinstitutet och Finlands Läkarförbund. I samband med beredningen har de centrala arbetsmarknadsorganisationerna hörts.

Förslaget om en förkortad sjukdagpenningssperiod, vilket är en förutsättning för att partiell sjukdagpenning ska beviljas, har fått ett positivt mottagande. I samband med beredningen har det dock också fästs avseende vid de problem som hänger samman med att den försäkrades deltidsarbete förslås fortsätta direkt efter den i sjukförsäkringslagen avsedda självrisktiden. Det kan vara svårt för den försäkrade själv eller arbetsgivaren att objektivt bedöma den försäkrades faktiska arbetsförmåga och möjlighet att klara av arbetet ef-

ter en kortvarig sjukdom. I synnerhet när det är fråga om mentala störningar kan en alltför tidig återgång till arbetet leda till att vården blir bristfällig och att stressymptom och lymnessymptom förlängs. Läkarens uppfattning av en persons förmåga att arbeta deltid utan att äventyra sin hälsa eller sitt tillfrisknande är ett centralt element när förutsättningarna för rätt till partiell sjukdagpenning bedöms. I detta sammanhang har det också fästs avseende vid läkarens och framför allt företagshälsovårdsläkarens roll när det gäller att bedöma arbetstagarens faktiska arbetsförmåga och möjlighet att arbeta deltid.

Utöver slopandet av det villkor som gäller 60 sjukdagpenningssdagar föreslås i denna proposition inte några andra ändringar i fråga om förutsättningarna för beviljande av partiell sjukdagpenning. Det föreslås inte heller några innehållsliga ändringar i begreppet arbetsförmåga eller ändringar som avser bedömningen av en persons arbetsförmåga. De problematiska aspekter som lades fram i samband med beredningen gäller systemet med partiell sjukdagpenning i ett vidare perspektiv. I ett pågående projekt för uppföljning av systemet med partiell sjukdagpenning utreds dels användningen av partiell sjukdagpenning och uppgifterna om dagpenningstagarna, dels också lagstiftningens konsekvenser för arbetslivet. Inom ramen för sistnämnda utreds konsekvenserna för hälsan i arbetet, möjligheterna att orka i arbetet och att fortsätta i detta samt konsekvenserna för arbetsklimatet och arbetsgemenskapen och för funktionerna inom företagshälsovården – t.ex. besök på arbetsplatserna och hälsoundersökningar. Dessutom tar man reda på hur de arbetstagare som har haft partiell sjukfrånvaro och deras arbetsgivare samt hur företagare anser att systemet har fungerat. Med hjälp av de uppgifter som inhämtats i samband med uppföljningsprojektet kan man i ett vidare perspektiv bedöma vilka behoven är att utveckla systemet med partiell sjukdagpenning.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

8 kap. Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

1.1. Sjukförsäkringslagen

7 kap. Allmänna förutsättningar för
erhållande av dagpenning-
förmåner

4 §. *Arbetsgivares rätt till dagpenning-
förmån.* Enligt 1 mom i den nuvarande para-
grafen betalas en dagpenningförmån till ar-
betsgivaren till den del den försäkrade på
grundval av ett anställningsförhållande har
rätt till lön eller motsvarande ersättning för
tiden för ledighet på grund av sjukdom eller
moderskaps-, faderskaps- och föräldraledig-
het eller partiell föräldraledighet och när det i
anställningsvillkoren har avtalats att dagpen-
ningförmånen eller del av den skall betalas
till arbetsgivaren i stället för till den försäk-
rade. Det föreslås att uttrycket 'ledighet på
grund av sjukdom' i meningen ersätts med
ordet 'sjukfrånvaro'.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt
3 mom., i vilket föreskrivs om betalning av
partiell sjukdagpenning till arbetsgivaren.
Om arbetsgivaren för en period med partiell
sjukdagpenning till arbetstagaren betalar en
lön som motsvarar sådan full lön för sjuk-
domstiden som bestäms på basis av den hel-
tidsanställning som föregick arbetsoförmå-
gan, ska den partiella sjukdagpenningen beta-
las till arbetsgivaren. Ett ytterligare villkor är
att den fulla lönen som arbetsgivaren betalar
är minst lika stor som den partiella sjukdag-
penningen. Om den partiella sjukdagpen-
ningen är större än den fulla lönen som ar-
betsgivaren betalar, ska den partiella sjuk-
dagpenningen till den del som överstiger lö-
nen betalas till arbetstagaren. Om den lön
som arbetsgivaren betalar till den anställda är
mindre än dennas fulla lön för sjukdomstid,
ska den partiella sjukdagpenningen betalas
till arbetstagaren.

7 §. *Självrisktid.* I 1 och 2 mom. bestäms
om självrisktiden i fråga om sjukdagpenning.
I propositionen föreslås att självrisktiden för
partiell sjukdagpenning i nya fall av arbets-
oförmåga enligt 1 mom. ska vara den dag då
den försäkrade insjuknade och nio vardagar
näst efter den, dvs. på samma sätt som i fråga
om sjukdagpenning. Om den försäkrade först
har fått sjukdagpenning och därefter blir be-
viljad partiell sjukdagpenning som börjar
omedelbart efter en sjukdagpenningssperiod,
krävs ingen ny självrisktid. Förfarandet är
detsamma om den försäkrade först har fått
partiell sjukdagpenning och om sjukdagpen-
ningen fortsätter omedelbart efter den partiel-
la sjukdagpenningen.

Det föreslagna 2 mom. gäller situationer
där sjukdagpenning eller partiell sjukdagpen-
ning redan har beviljats och där arbetsoförmå-
gan fortsätter på grund av samma sjukdom
inom 30 dagar från den dag som det senast
betalades sjukdagpenning eller partiell sjuk-
dagpenning för. I dessa fall är självrisktiden
en dag, dvs. dagen då den försäkrade har in-
sjuknat. Om en försäkrads arbetsoförmåga
t.ex. efter en sjukdagpenningssperiod fortsät-
ter på grund av samma sjukdom inom 30 da-
gar från den dag då sjukdagpenning senast
betalades och den försäkrade därefter bevil-
jas partiell sjukdagpenning, blir självriski-
tiden en dag i fråga om den partiella sjukdag-
penningen. Förfarandet är detsamma om den
försäkrade först har beviljats partiell sjuk-
dagpenning och därefter sjukdagpenning på
grund av samma sjukdom inom 30 dagar från
det att den partiella sjukdagpenningen upp-
hörde. Om den försäkrade har fått partiell
sjukdagpenning eller sjukdagpenning efter en
självriskdag och den försäkrade efter den
partiella sjukdagpenningen eller sjukdagpen-
ningen som direkt fortsättning blir beviljad

partiell sjukdagpenning eller sjukdagpenning, krävs ingen självrisktid.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs om tillämpningen av självrisktid i sådana situationer där den försäkrade har rätt till sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning efter en rehabiliteringspenningssperiod. Den gällande sjukförsäkringslagen innehåller ingen bestämmelse om tillämpningen av självrisktid i sådana situationer. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska ingen självrisktid ingå i sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning, om dessa börjar eller fortgår omedelbart efter en rehabiliteringspenning. Den föreslagna bestämmelsen innebär att inget avbrott sker i förmånstagarens utkomstskydd, om han eller hon efter rehabiliteringspenning övergår till sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning. I bestämmelsen avses med rehabiliteringspenning dels sådan rehabiliteringspenning som betalas med stöd av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, dels också rehabiliteringspenning som betalas med stöd av annan lagstiftning, t.ex. pensionslagstiftningen och lagstiftningen om olycksfallsförsäkring. Den föreslagna ändringen motsvarar vedertagen praxis när det gäller sjukdagpenning.

I det föreslagna 4 mom. föreskrivs om självrisktiden för dagpenningens minimibelopp. Det föreslagna momentet motsvarar 3 mom. i 8 kap. 7 § i den nuvarande lagen.

11 §. Rätt till partiell sjukdagpenning. I 1 mom. föreskrivs om syftet med partiell sjukdagpenning. Det föreslås att momentet ändras så, att den partiella sjukdagpenningen ska vara avsedd att för en 16—67-årig försäkrad som är arbetsoförmögen i enlighet med 8 kap. 4 § i denna lag stödja hans eller hennes möjligheter att stanna kvar i arbetslivet och återgå till heltidsarbete.

Enligt 2 mom i gällande paragraf har en arbetstagare eller företagare som beviljats sjukdagpenning och som fortfarande är arbetsoförmögen i enlighet med 4 § rätt till partiell sjukdagpenning omedelbart efter sjukdagpenningen. Det föreslås att momentet ändras så att rätten till partiell sjukdagpenning kan uppkomma även omedelbart efter självrisktiden i enlighet med 8 kap. 7 § eller efter rehabiliteringspenning.

Vidare föreslås att 3 mom. ändras så att i det slopas villkoret om att den försäkrade ska ha haft rätt till sjukdagpenning i minst 60 vardagar omedelbart före ingången av den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. Enligt förslaget kan den partiella sjukdagpenningen börja antingen omedelbart från det att arbetsoförmågan började, efter självrisktiden, eller efter den sjukdagpenningssperiod eller rehabiliteringspenningssperiod som omedelbart föregått den partiella sjukdagpenningen. Vidare förutsätts att den försäkrades arbetstid före partiell sjukdagpenningss- eller sjukdagpenningssperioden har motsvarat heltidsarbete och att han eller hon har kommit överens om att utföra sitt arbete på deltid så att arbetstiden minskar med minst 40 och högst 60 procent av den tidigare arbetstiden. Enligt förslaget förutsätts det inte längre att lönen minskar med minst 40 % och högst 60 %. Eftersom det enligt förslaget ska vara möjligt att övergå till partiell sjukdagpenning omedelbart efter en rehabiliteringspenningssperiod som föregått perioden med partiell sjukdagpenning, uppfylls det krav gällande heltidsarbete som partiell sjukdagpenning förutsätter också, ifall den försäkrades arbetstid före den rehabiliteringspenningssperiod som föregått dagpenningssperioden har motsvarat heltidsarbete.

I 4 mom. föreskrivs om den försäkrades återgång till sjukdagpenning ifall hans eller hennes rätt till partiell sjukdagpenning upphör under den period som partiell sjukdagpenning beviljats för och ifall detta beror på att den försäkrade på grund av sitt hälsotillstånd helt och hållet lämnar sitt arbete eller på att det anställningsförhållande på deltid som förutsätts för den partiella sjukdagpenningen avbryts till följd av permittering eller på att anställningsförhållandet upphör eller på någon annan motsvarande omständighet. Det föreslås att momentet ändras så att den försäkrade, ifall rätten till partiell sjukdagpenning upphör av ovan nämnda orsaker, ska ha rätt till sjukdagpenning utan den självrisktid som avses i 7 §, om de övriga förutsättningarna för att få sjukdagpenning föreligger.

12 §. Betalning av partiell sjukdagpenning. Det föreslås att i 1 mom. slopas bestämmelsen om att partiell sjukdagpenning betalas från och med första vardagen efter den då

rätten till sjukdagpenning upphörde. Bestämmelse är obehövlig, eftersom det i 11 § 2 mom föreskrivs om uppkomsten av rätt till partiell sjukdagpenning. Det föreslagna momentet motsvarar i övrigt gällande momentet. Partiell sjukdagpenning betalas för högst 72 vardagar. Den kan betalas utan avbrott eller för en sammanhängande tid om minst 12 vardagar.

I 2 mom. föreskrivs om de situationer där partiell sjukdagpenning undantagsvis kan betalas för en kortare tid än 12 vardagar. Det föreslås att också den försäkrades övergång till att få rehabiliteringspenning ska vara en sådan orsak som berättigar till utbetalning av partiell sjukdagpenning för en kortare tid än 12 vardagar.

Det föreslås att 3 mom. i gällande paragrafen upphävs såsom obehövligt, eftersom lagförslaget innebär att villkoret om att 60 sjukdagpenningss dagar ska föregå beviljandet av partiell sjukdagpenning slopas.

I det föreslagna 3 momentet föreskrivs om det dagen som beaktas när maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut. Momentet motsvarar 4 mom. i den gällande paragrafen.

13 §. Övriga bestämmelser som tillämpas på partiell sjukdagpenning. Det föreslås att hänvisningarna till 7 kap. 4 § (betalning till arbetsgivaren) och 15 kap. 10 § (arbetsgivarens skyldighet att meddela Folkpensionsanstalten om utbetald lön) slopas, eftersom det i denna proposition föreslås att partiell sjukdagpenning ska kunna betalas också till arbetsgivaren. Till övriga delar kvarstår paragrafen oförändrad.

11 kap. **Beloppet av dagpenningsförmånerna**

12 §. Beloppet av partiell sjukdagpenning. I paragrafen föreskrivs om beloppet av partiell sjukdagpenning. Enligt gällande paragrafen är beloppet av den partiella sjukdagpenningen hälften av beloppet av den sjukdagpenning som omedelbart föregår den partiella sjukdagpenningen. Det föreslås att paragrafen ändras så att beloppet av partiell sjukdagpenning, om partiell sjukdagpenning inte föregås av sjukdagpenning, ska bestämmas på basis av en sådan sjukdagpenning som

den försäkrade hade haft rätt till när rätten till partiell sjukdagpenning började. Beloppet av partiell sjukdagpenning är enligt förslaget hälften av beloppet av den sjukdagpenning som den försäkrade hade haft rätt till när arbetsförmågan och perioden med partiell sjukdagpenning började. Om den sjukdagpenningen som ligger till grund för bestämmandet av den partiella sjukdagpenningen emellertid är mindre än dagpenningens minimibelopp, ska beloppet av den partiella sjukdagpenningen enligt förslaget vara hälften av dagpenningens minimibelopp, om arbetsförmågan har varat i 55 dagar utan avbrott.

12 kap. **Dagpenningsförmånernas förhållande till andra förmåner**

6 §. Utrednings- och anmälningsskyldighet i fråga om rehabiliteringsmöjligheter. I 1 mom. föreskrivs om utredning av en försäkrads behov av rehabilitering. Det föreslås att till momentet fogas en bestämmelse om att en försäkrads behov av rehabilitering ska utredas senast när det sammanlagda antalet dagar som räknas in i maximitiden för sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning överstiger 60 dagar. Därmed blir den försäkrades rehabiliteringsmöjligheter utredda när han eller hon varit arbetsförmögen 60 dagar, oberoende av om personen i fråga har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning.

1.2. **Lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**

3 kap. **Förutsättningar för rehabiliteringspenningförmån**

27 §. Betalning utan karenstid. Enligt 1 mom. iakttas inte någon karenstid om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick sjukdagpenning eller föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen, arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002). Det föreslås att momentet ändras så att rehabiliteringspenningen kan betalas utan karenstid, om rehabiliteringsklienten

omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenning beviljas har fått partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen. Den föreslagna bestämmelsen innebär att en övergång från partiell sjukdagpenning till rehabilitering kan ske utan att det uppstår avbrott i den försäkrades utkomstskydd.

1.3. Arbetsavtalslagen

2 kap. Arbetsgivarens skyldigheter

11 a §. Partiell sjukfrånvaro. Det föreslås att i paragrafen görs en ändring motsvarande den som föreslås i 8 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen, enligt vilken syftet med partiell sjukfrånvaro är att stödja arbetstagaren då det gäller att på eget initiativ återgå till arbetet och också då det gäller att stanna kvar i arbetslivet. I detta syfte föreslås att möjligheten att inleda deltidarbete tidigareläggs. Avsikten är att parterna på samma sätt som för närvarande i ett arbetsavtal mellan arbetsgivaren och arbetstagaren ska komma överens om deltidarbete och om villkoren för och lönen i anställningsförhållandet. Några ändringar föreslås inte när det gäller förutsättningarna för en överenskommelse om deltidarbete. Ett avtal om deltidarbete ska alltså basera sig på en utredning om arbetstagarens hälsotillstånd och på frivillighet. Föreliggande förslag innehåller inte heller ändringar i fråga om den lön som betalas till arbetstagaren för deltidarbete under pågående sjukfrånvaro.

Inga ändringar föreslås i bestämmelserna om arbetsgivarens skyldighet att betala lön. Arbetsgivarens skyldighet att betala lön för sjukdomstid bestäms alltså i enlighet med 2 kap. 11 § i arbetsavtalslagen och det kollektivavtal som ska tillämpas på anställningsförhållandet. Någon ändring föreslås inte heller i det 3 mom. i 2 kap. 11 § i arbetsavtalslagen som gäller arbetsgivarens rätt att få den sjukdagpenning som tillkommer arbetstagaren. Närmare bestämmelser om arbetsgivares rätt till dagpenningförmån ingår i 7 kap. 4 § i sjukförsäkringslagen. Enligt det 3 mom.

som nu föreslås i nämnda paragraf i sjukförsäkringslagen betalas partiell sjukdagpenning till arbetsgivaren om arbetsgivaren till den anställda betalar full lön för partiell sjukfrånvaro. Med begreppet full lön avses en lön som motsvarar sådan full lön för sjukdomstid som bestäms på basis av den heltidsanställning som föregick den försäkrades arbetsoförmåga. Om den lön som arbetsgivaren betalar till den anställda är mindre än dennas fulla lön för sjukdomstid, ska den partiella sjukdagpenningen enligt förslaget betalas till arbetstagaren.

Till följd av den ändring som nu föreslås i 8 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen ska en arbetstagare ha möjlighet att inleda ett deltidarbete omedelbart efter sjukdagpenningens självrisktid, då arbetsgivaren på grundval av bestämmelserna i kollektivavtalen och tjänstekollektivavtalen är skyldig att betala lön för sjukdomstid till arbetstagaren. I praktiken kan det således uppstå situationer där en arbetstagare har rätt att få mera i lön under heltidssjukfrånvaro än vad han eller hon skulle få i ett deltidarbete. Med tanke på att systemet bör vara sporrande kan en sådan situation inte anses bra och inte heller ägnad att öka arbetstagarnas villighet att inleda deltidarbete tidigare än de gör för närvarande. Reformen kan skapa ett behov av att kollektivavtalen och tjänstekollektivavtalen ändras så att en arbetstagare i fråga om deltidarbete som utförts under pågående arbetsoförmåga skulle tryggas en utkomst av minst samma storlek som arbetstagaren skulle få i lön för sjukdomstid vid heltidssjukfrånvaro.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

Bestämmelserna som föreskrivs i sjukförsäkringslagen tillämpas på de fall där den försäkrades rätt till partiell sjukdagpenning inträder den 1 januari 2010 eller därefter.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslagen***1.****Lag****om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 7 kap. 4 § 1 mom.,
 8 kap. 7 § samt 11-13 §, 11 kap. 12 § samt 12 kap. 6 § 1 mom.,
 av dem 8 kap. 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 459/2006 och 8 kap. 11-13 § samt
 11 kap. 12 § sådana de lyder i sistnämnda lag, och
fogas till 7 kap. 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 994/2008, ett nytt 3 mom. som föl-
 jer:

7 kap.

**Allmänna förutsättningar för erhållande av
dagpenningförmåner**

4 §

Arbetsgivares rätt till dagpenningförmån

En dagpenningförmån betalas till arbets-
 givaren till den del den försäkrade på grund-
 val av ett anställningsförhållande har rätt till
 lön eller motsvarande ersättning för tiden för
 sjukfrånvaro eller moderskaps-, faderskaps-
 och föräldraledighet eller partiell föräldra-
 ledighet och när det i anställningsvillkoren har
 avtalats att dagpenningförmånen eller del av
 den ska betalas till arbetsgivaren i stället för
 till den försäkrade. Dagpenningförmånen
 betalas inte till den försäkrade för samma tid
 till den del förmånen motsvarar lönen.

Partiell sjukdagpenning betalas till arbets-
 givaren, om den försäkrade på grundval av
 ett anställningsförhållande får full lön och det
 i anställningsvillkoren har avtalats att partiell
 sjukdagpenning ska betalas till arbetsgivaren
 i stället för till den försäkrade. Om den parti-
 ella sjukdagpenningen är större än den fulla

lönen som arbetsgivaren betalar, betalas den
 partiella sjukdagpenningen till den del som
 överstiger den fulla lönen till arbetstagaren.
 Vad som bestäms i 1 och 2 mom. tillämpas
 inte på betalning av partiell sjukdagpenning.

8 kap.

**Sjukdagpenning och partiell sjukdagpen-
ning**

7 §

Självrisktid

Sjukdagpenning eller partiell sjukdagpen-
 ning betalas för tiden för arbetsoförmåga
 med undantag av den dag då arbetsoförmå-
 gan inträdde och nio vardagar näst efter den.

Om en försäkrad drabbas av arbetsoförmå-
 ga på grund av samma sjukdom på nytt inom
 30 dagar från den dag som det senast betala-
 des sjukdagpenning eller partiell sjukdag-
 penning för, ska sjukdagpenning eller partiell
 sjukdagpenning betalas från och med följande
 vardag efter det att den försäkrade åter blir
 arbetsförmögen.

Om arbetsoförmåga som berättigar till
 sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning

börjar eller fortgår efter rehabiliteringspenning som omedelbart föregått dagpenningen, ska självrisktiden enligt 1 och 2 mom. inte tillämpas på sjukdagpenningen eller den partiella sjukdagpenningen.

Sjukdagpenningens minimibelopp betalas på grund av arbetsoförmåga till följd av sjukdom dock först efter det att arbetsoförmågan till följd av sjukdom har varat i minst 55 dagar utan avbrott. Om det vid arbetsoförmågans inträde är uppenbart att arbetsoförmågan kommer att vara minst den maximitid som anges i 8 §, ska sjukdagpenningens minimibelopp betalas efter självrisktiden enligt 1 eller 2 mom.

11 §

Rätt till partiell sjukdagpenning

Syftet med partiell sjukdagpenning är att stödja sådana 16-67-åriga försäkrade som är arbetsoförmögna i enlighet med 4 § att stanna kvar i arbetslivet och återgå till heltidsarbete.

En arbetstagare eller företagare som är arbetsoförmögen i enlighet med 4 § har rätt till partiell sjukdagpenning efter den självrisktid som avses i 7 § eller efter den sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning som omedelbart föregått den partiella sjukdagpenningen när de förutsättningar som anges i denna paragraf föreligger.

En förutsättning för rätten till partiell sjukdagpenning är att den försäkrade kan sköta en del av sina arbetsuppgifter utan att äventyra sin hälsa eller sitt tillfrisknande. Dessutom förutsätts att den försäkrades arbetstid före perioden med partiell sjukdagpenning eller den sjukdagspennings- eller rehabiliteringspenningsperiod som omedelbart föregått den, har motsvarat heltidsarbete och att den försäkrade har kommit överens om att utföra sitt arbete på deltid så att arbetstiden minskar med minst 40 och högst 60 procent. Avtalet om deltidarbetet ska gälla hela den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. För att en företagare ska ha rätt till partiell sjukdagpenning krävs det att det arbete som företagaren utför i sitt företag minskar med minst 40 och högst 60 procent för den period

som partiell sjukdagpenning beviljas för.

Upphör den försäkrades rätt till partiell sjukdagpenning under den period som partiell sjukdagpenning beviljats för och beror detta på sjukdom, på att anställningsförhållandet upphör eller på någon annan motsvarande omständighet, har den försäkrade rätt till sjukdagpenning utan den självrisktid som avses i 7 §, om de övriga förutsättningarna för att få sjukdagpenning föreligger.

12 §

Betalning av partiell sjukdagpenning

Partiell sjukdagpenning betalas för högst 72 vardagar. Den kan betalas utan avbrott eller för en sammanhängande tid om minst 12 vardagar. Bestämmelser om betalningsperioderna för partiell sjukdagpenning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om den försäkrade under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats övergår till att få sjukdagpenning, rehabiliteringspenning, föräldradagpenning eller arbetslöshetsförmån som avses i 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, kan partiell sjukdagpenning även betalas för en kortare tid än 12 vardagar. För att partiell sjukdagpenning ska betalas i ett sådant fall krävs det att den försäkrade på ett tillförlitligt sätt kan ange orsaken till att rätten till partiell sjukdagpenning upphör. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om vilken utredning den försäkrade ska lämna vid ansökan om partiell sjukdagpenning för en kortare tid än 12 vardagar.

När maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut beaktas alla dagar med partiell sjukdagpenning under de föregående två åren. När maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut beaktas dock också sådana dagar för vilka partiell sjukdagpenning inte har betalats på grund av att den försäkrade har fått föräldradagpenning för samma tid. Har den försäkrade varit arbetsför i tolv månader utan avbrott, skall inte dagar med partiell sjukdagpenning före denna tid beaktas när maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut.

13 §

Övriga bestämmelser som tillämpas på partiell sjukdagpenning

Om inte annat föreskrivs särskilt, ska i fråga om partiell sjukdagpenning tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om sjukdagpenning.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

12 §

Beloppet av partiell sjukdagpenning

Utan hinder av bestämmelserna i 1—7 § i detta kapitel är beloppet av den partiella sjukdagpenningen dock alltid hälften av beloppet av den sjukdagpenning som omedelbart föregår den partiella sjukdagpenningen eller hälften av beloppet av den sjukdagpenning som den försäkrade hade haft rätt till när rätten till partiell sjukdagpenning började. I beloppet av sjukdagpenningen beaktas dock inte sådana i 12 kap. avsedda förmåner som är primära i förhållande till sjukdagpenningen. Beloppet av den partiella sjukdagpenningen är alltid minst hälften av beloppet av

sjukdagpenningens minimibelopp i enlighet med 7 §, om arbetsoförmågan till följd av sjukdom har varat i minst 55 dagar utan avbrott.

12 kap.

Dagpenningsförmånernas förhållande till andra förmåner

6 §

Utrednings- och anmälningsskyldighet i fråga om rehabiliteringsmöjligheter

Folkpensionsanstalten ska vid behov utreda en försäkrads behov av rehabilitering, dock senast när antalet dagar som räknas in i maximitiderna för sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning överstiger 60 dagar.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
Denna lag tillämpas på partiel sjukdagpenning när den försäkrades rätt till partiell sjukdagpenning börjar den 1 januari 2010 eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.**Lag****om ändring av 27 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 juli 2005 om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 27 § 1 mom. som följer:

27 §

Betalning utan karenstid

Någon karenstid iakttas inte om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen, arbetslöshetsförmån enligt lagen om ut-

komstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 2 kap. 11 a § i arbetsavtalslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetsavtalslagen av den 26 januari 2001 (55/2001) 2 kap. 11 a § 1 mom., sådant
det lyder i lag 460/2006, som följer:

2 kap.
Arbetsgivarens skyldigheter

11 a §

Partiell sjukfrånvaro

lagen. Syftet med partiell sjukfrånvaro är att
stödja arbetstagaren att stanna kvar i arbetsli-
vet och på eget initiativ återgå till heltidsar-
bete. Avtalet om deltidsarbete ingås på basis
av en utredning om arbetstagarens hälsotill-
stånd.

Bestämmelser om arbetstagares rätt till par-
tiell sjukdagpenning och om det avtal om
deltidsarbete för viss tid som ligger till grund
för den finns i 8 kap. 11 § i sjukförsäkrings-

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
Åtgärder som verkställigheten av lagen för-
utsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 24 april 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Liisa Hyssälä*

1.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 7 kap. 4 § 1 mom.,
 8 kap. 7 § samt 11—13 §, 11 kap. 12 § samt 12 kap. 6 § 1 mom.,
 av dem 8 kap. 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 459/2006 och 8 kap. 11—13 § samt
 11 kap. 12 § sådana de lyder i sistnämnda lag, och
fogas till 7 kap. 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 994/2008, ett nytt 3 mom. som föl-
 jer:

Gällande lydelse

7 kap.

**Allmänna förutsättningar för erhållande
av dagpenningsförmåner**

4 §

Arbetsgivares rätt till dagpenningsförmån

En dagpenningsförmån betalas till arbets-
 givaren till den del den försäkrade på
 grundval av ett anställningsförhållande har
 rätt till lön eller motsvarande ersättning för
 tiden för ledighet på grund av sjukdom eller
 moderskaps-, faderskaps- och föräldraledig-
 het eller partiell föräldraledighet och när
 det i anställningsvillkoren har avtalats att
 dagpenningsförmånen eller del av den skall
 betalas till arbetsgivaren i stället för till den
 försäkrade. Dagpenningsförmånen betalas
 inte till den försäkrade för samma tid till
 den del som motsvarar lönen.

Föreslagen lydelse

7 kap.

**Allmänna förutsättningar för erhållande
av dagpenningsförmåner**

4 §

Arbetsgivares rätt till dagpenningsförmån

En dagpenningsförmån betalas till arbets-
 givaren till den del den försäkrade på
 grundval av ett anställningsförhållande har
 rätt till lön eller motsvarande ersättning för
 tiden för *sjukfrånvaro* eller moderskaps-,
 faderskaps- och föräldraledighet eller parti-
 ell föräldraledighet och när det i anställ-
 ningsvillkoren har avtalats att dagpennings-
 förmånen eller del av den ska betalas till ar-
 betsgivaren i stället för till den försäkrade.
 Dagpenningsförmånen betalas inte till den
 försäkrade för samma tid till den del förmå-
 nen motsvarar lönen

*Partiell sjukdagpenning betalas till arbets-
 givaren, om den försäkrade på grundval av
 ett anställningsförhållande får full och det i
 anställningsvillkoren har avtalats att parti-
 ell sjukdagpenning ska betalas till arbetsgi-
 varen i stället för till den försäkrade. Om
 den partiella sjukdagpenningen är större än
 den fulla lönen som arbetsgivaren betalar,
 betalas den partiella sjukdagpenningen till
 den del som överstiger den fulla lönen till
 arbetstagaren. Vad som bestäms i 1 och 2*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

mom. tillämpas inte på betalning av partiell sjukdagpenning.

8 kap.

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning**Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning**

7 §

7 §

*Självrisktid**Självrisktid*

Sjukdagpenning betalas för tiden som arbetsoförmögen med undantag av den dag då arbetsoförmågan inträdde och nio vardagar näst efter den.

Sjukdagpenning *eller partiell sjukdagpenning* betalas för tiden för arbetsoförmåga med undantag av den dag då arbetsoförmågan inträdde och nio vardagar näst efter den.

Om en försäkrads arbetsoförmåga på grund av samma sjukdom inträder på nytt inom 30 dagar från den dag för vilken senast betalades sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning, skall sjukdagpenning betalas från och med följande vardag efter arbetsoförmågans inträde.

Om en försäkrad *drabbas av* arbetsoförmåga på grund av samma sjukdom på nytt inom 30 dagar från den dag *som det* senast betalades sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning *för, ska* sjukdagpenning *eller partiell sjukdagpenning* betalas från och med följande vardag efter *det att den* försäkrade åter blir arbetsoförmögen.

Om arbetsoförmåga som berättigar till sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning börjar eller fortgår efter rehabiliteringspenning som omedelbart föregått dagpenningen, ska självrisktiden enligt 1 och 2 mom. inte tillämpas på sjukdagpenningen eller den partiella sjukdagpenningen.

Sjukdagpenningens minimibelopp betalas på grund av arbetsoförmåga till följd av sjukdom dock först efter det att arbetsoförmågan till följd av sjukdom har varat i minst 55 dagar utan avbrott. Om det vid arbetsoförmågans inträde är uppenbart att arbetsoförmågan kommer att vara minst den maximitid som anges i 8 §, skall sjukdagpenningens minimibelopp betalas efter självrisktiden enligt 1 eller 2 mom.

Sjukdagpenningens minimibelopp betalas på grund av arbetsoförmåga till följd av sjukdom dock först efter det att arbetsoförmågan till följd av sjukdom har varat i minst 55 dagar utan avbrott. Om det vid arbetsoförmågans inträde är uppenbart att arbetsoförmågan kommer att vara minst den maximitid som anges i 8 §, ska sjukdagpenningens minimibelopp betalas efter självrisktiden enligt 1 eller 2 mom.

11 §

11 §

*Rätt till partiell sjukdagpenning**Rätt till partiell sjukdagpenning*

Partiell sjukdagpenning är avsedd att stödja återgången till arbetslivet för en 16—67-årig försäkrad som är arbetsoförmögen i

Syftet med partiell sjukdagpenning är att stödja sådana 16—67-åriga försäkrade som är arbetsoförmögna i enlighet med 4 § att

enlighet med 4 §.

En arbetstagare eller företagare som beviljats sjukdagpenning och som fortfarande är arbetsoförmögen i enlighet med 4 § har rätt till partiell sjukdagpenning omedelbart efter sjukdagpenningen när de förutsättningar som anges i denna paragraf föreligger.

En förutsättning för rätten till partiell sjukdagpenning är att den försäkrade har haft rätt till sjukdagpenning, som räknas in i maximitiden enligt 8 §, i minst 60 vardagar omedelbart före ingången av den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas och att den försäkrade utan att hälsan eller tillfrisknandet äventyras kan sköta en del av sina arbetsuppgifter. Dessutom förutsätts att den försäkrades arbetstid före sjukdagpenningsperioden har motsvarat heltidsarbete och att han eller hon har kommit överens om att utföra sitt arbete på deltid så att arbetstiden och lönen minskar med minst 40 och högst 60 procent av arbetstiden och lönen. Avtalet om deltidssarbetet skall vara i kraft hela den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. För att företagare skall ha rätt till partiell sjukdagpenning förutsätts att det arbete som utförs i det egna företaget minskar med minst 40 och högst 60 procent för den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas.

Upphör den försäkrades rätt till partiell sjukdagpenning under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats och beror detta på sjukdom, att anställningsförhållandet upphör eller finns det någon annan motsvarande orsak, återgår den försäkrade till sjukdagpenning för den tid som motsvarar de återstående dagarna för vilka partiell sjukdagpenning beviljats.

12 §

Betalning av partiell sjukdagpenning

Partiell sjukdagpenning betalas för högst 72 vardagar. Den kan betalas utan avbrott eller för en sammanhängande tid om minst 12 vardagar. *Partiell sjukdagpenning beta-*

stanna kvar i arbetslivet och återgå till heltidsarbete.

En arbetstagare eller företagare som är arbetsoförmögen i enlighet med 4 § har rätt till partiell sjukdagpenning efter den självrisktid som avses i 7 § eller efter den sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning som omedelbart föregått den partiella sjukdagpenningen, om de förutsättningar som anges i denna paragraf föreligger.

En förutsättning för rätten till partiell sjukdagpenning är att den försäkrade kan sköta en del av sina arbetsuppgifter utan att äventyra sin hälsa eller sitt tillfrisknande. Dessutom förutsätts att den försäkrades arbetstid före perioden med partiell sjukdagpenning eller den sjukdagspennings- eller rehabiliteringspenningsperiod som omedelbart föregått den, har motsvarat heltidsarbete och att den försäkrade har kommit överens om att utföra sitt arbete på deltid så att arbetstiden minskar med minst 40 och högst 60 procent. Avtalet om deltidssarbetet ska gälla hela den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljas. För att en företagare ska ha rätt till partiell sjukdagpenning krävs det att det arbete som företagaren utför i sitt företag minskar med minst 40 och högst 60 procent för den period som partiell sjukdagpenning beviljas för.

Upphör den försäkrades rätt till partiell sjukdagpenning under den period som partiell sjukdagpenning beviljats för och beror detta på sjukdom, på att anställningsförhållandet upphör eller på någon annan motsvarande omständighet, har den försäkrade rätt till sjukdagpenning utan den självrisktid som avses i 7 §, om de övriga förutsättningarna för att få sjukdagpenning föreligger.

12 §

Betalning av partiell sjukdagpenning

Partiell sjukdagpenning betalas för högst 72 vardagar. Den kan betalas utan avbrott eller för en sammanhängande tid om minst 12 vardagar. Bestämmelser om betalnings-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

las från och med första vardagen efter den då rätten till sjukdagpenning upphörde. Den första perioden för vilken partiell sjukdagpenning beviljas skall börja omedelbart efter utgången av en sådan sjukdagpenningsperiod på basis av vilken den försäkrade i enlighet med 11 § får rätt till partiell sjukdagpenning. Bestämmelser om betalningsperioderna för partiell sjukdagpenning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Övergår den försäkrade till sjukdagpenning, föräldradagpenning eller arbetslöshetsförmån som avses i 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats, kan partiell sjukdagpenning även betalas för en kortare tid än 12 vardagar. Betalningen av partiell sjukdagpenning förutsätter härvid att den försäkrade på ett tillförlitligt sätt anger orsaken till att rätten till partiell sjukdagpenning upphör. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om vilka utredningar den försäkrade skall förete när han eller hon ansöker om partiell sjukdagpenning för en kortare tid än 12 vardagar.

Återgår den försäkrade till sitt arbete på heltid kan partiell sjukdagpenning betalas på nytt, även om den försäkrade inte därmed har haft rätt till sjukdagpenning i 60 vardagar, om

1) den försäkrade ännu inte har fått partiell sjukdagpenning för maximitiden, och
2) den försäkrade efter arbete på heltid har haft rätt till sjukdagpenning för minst en vardag, och

3) arbetet på heltid efter utgången av den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats inte har varat längre än 30 dagar.

När maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut beaktas alla dagar med partiell sjukdagpenning under de föregående två åren. När maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut beaktas dock också sådana dagar för vilka partiell sjukdagpenning inte har betalats på grund av att den försäkrade har fått föräldradagpenning för samma tid. Har den försäkrade varit arbetsför i tolv månader utan avbrott, skall inte dagar med partiell sjukdagpenning före denna tid beaktas när max-

perioderna för partiell sjukdagpenning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om den försäkrade under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats övergår till att få sjukdagpenning, rehabiliteringspenning, föräldradagpenning eller arbetslöshetsförmån som avses i 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, kan partiell sjukdagpenning även betalas för en kortare tid än 12 vardagar. För att partiell sjukdagpenning ska betalas i ett sådant fall krävs det att den försäkrade på ett tillförlitligt sätt kan ange orsaken till att rätten till partiell sjukdagpenning upphör. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om vilken utredning den försäkrade ska lämna vid ansökan om partiell sjukdagpenning för en kortare tid än 12 vardagar.

När maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut beaktas alla dagar med partiell sjukdagpenning under de föregående två åren. När maximitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut beaktas dock också sådana dagar för vilka partiell sjukdagpenning inte har betalats på grund av att den försäkrade har fått föräldradagpenning för samma tid. Har den försäkrade varit arbetsför i tolv månader utan avbrott, skall inte dagar med partiell sjukdagpenning före denna tid beaktas när max-

imitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut.

imitiden för den partiella sjukdagpenningen räknas ut.

13 §

13 §

Övriga bestämmelser som tillämpas på partiell sjukdagpenning

Övriga bestämmelser som tillämpas på partiell sjukdagpenning

Om inte annat särskilt föreskrivs om partiell sjukdagpenning iaktas i fråga om den i tillämpliga delar vad som i denna lag föreskrivs om sjukdagpenning, med undantag för bestämmelserna i 7 kap. 4 § och 15 kap. 10 §.

Om inte annat föreskrivs särskilt, ska i fråga om partiell sjukdagpenning tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om sjukdagpenning.

11 kap.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna**Beloppet av dagpenningsförmånerna**

12 §

12 §

Beloppet av partiell sjukdagpenning

Beloppet av partiell sjukdagpenning

Utan hinder av bestämmelserna i 1—7 § i detta kapitel är beloppet av den partiella sjukdagpenningen likväl alltid hälften av beloppet av den sjukdagpenning som omedelbart föregår den partiella sjukdagpenningen. I beloppet av den sjukdagpenning som föregår den partiella sjukdagpenningen beaktas dock inte sådana i 12 kap. avsedda förmåner som är primära i förhållande till sjukdagpenningen.

Utan hinder av bestämmelserna i 1—7 § i detta kapitel är beloppet av den partiella sjukdagpenningen dock alltid hälften av beloppet av den sjukdagpenning som omedelbart föregår den partiella sjukdagpenningen eller hälften av beloppet av den sjukdagpenning som den försäkrade hade haft rätt till när rätten till partiell sjukdagpenning började. I beloppet av sjukdagpenningen beaktas dock inte sådana i 12 kap. avsedda förmåner som är primära i förhållande till sjukdagpenningen. Beloppet av den partiella sjukdagpenningen är dock alltid minst hälften av beloppet av sjukdagpenningens minimibelopp i enlighet med 7 §, om arbetsförmågan till följd av sjukdom har varat i minst 55 dagar utan avbrott.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

12 kap.

12 kap.

**Dagpenningsförmånernas förhållande till
andra förmåner****Dagpenningsförmånernas förhållande till
andra förmåner**

6 §

6 §

*Utrednings- och anmälningsskyldighet i
fråga om rehabiliteringsmöjligheter**Utrednings- och anmälningsskyldighet i
fråga om rehabiliteringsmöjligheter*

Folkpensionsanstalten ska vid behov utreda en försäkrads behov av rehabilitering, dock senast när antalet dagar som räknas in i maximitiden för sjukdagpenning överstiger 60 dagar.

Folkpensionsanstalten ska vid behov utreda en försäkrads behov av rehabilitering, dock senast när antalet dagar som räknas in i *maximitiderna för sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning* överstiger 60 dagar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Denna lag tillämpas på partiell sjukdagpenning när den försäkrades rätt till partiell sjukdagpenning börjar den 1 januari 2010 eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 27 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 juli 2005 om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 27 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

27 §

Betalning utan karenstid

Någon karenstid iakttas inte om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick sjukdagpenning eller föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen, arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

Föreslagen lydelse

27 §

Betalning utan karenstid

Någon karenstid iakttas inte om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick sjukdagpenning, *partiell sjukdagpenning* eller föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen, arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 2 kap. 11 a § i arbetsavtalslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetsavtalslagen av den 26 januari 2001 (55/2001) 2 kap. 11 a § 1 mom., sådant
det lyder i lag 460/2006, som följer:

Gällande lydelse

2 kap

Arbetsgivarens skyldigheter

11 a §

Partiell sjukfrånvaro

Bestämmelser om arbetstagares rätt till partiell sjukdagpenning och om det avtal om deltidarbete för viss tid som ligger till grund för den finns i 8 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen. Syftet med partiell sjukfrånvaro är att stödja arbetstagaren då det gäller att på eget initiativ återgå till arbetet efter en lång sjukledighet. Avtalet om deltidarbete ingås utgående från en utredning om arbetstagarens hälsotillstånd.

Föreslagen lydelse

2 kap.

Arbetsgivarens skyldigheter

11 a §

Partiell sjukfrånvaro

Bestämmelser om arbetstagares rätt till partiell sjukdagpenning och om det avtal om deltidarbete för viss tid som ligger till grund för den finns i 8 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen. Syftet med partiell sjukfrånvaro är att stödja arbetstagaren att *stanna kvar i arbetslivet och på eget initiativ återgå till heltidsarbete*. Avtalet om deltidarbete ingås på basis av en utredning om arbetstagarens hälsotillstånd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.